
IMPACTUL CONTABILITĂȚII CREATIVE ASUPRA SITUAȚIILOR FINANCIARE ȘI PERFORMANȚEI ENTITĂȚII

Eugenia CALANCEA, drd.

Școala Doctorală de Științe Economice, USM

calancea.eugenia@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5716-7977

CZU: 657.1:334.7:005.332.1

DOI: 10.5281/zenodo.6786843

***Abstract.** This article aims to define the notion of creative accounting, alongside with presentation of the impact of such techniques usage on the financial statements of a company as well as on its performance. The linkage between the creative accounting and the necessity of the managers to present a specific performance of the company alongside with avoidance of damages on the company's image is clearly identified. Reliability and the benefit of financial or performance information determined using creative accounting, is significantly deteriorated, this is why, usage of creative accounting should be limited, by promotion of fair accounting practices by governances and auditors of companies.*

***Keywords:** creative accounting, financial statements, financial performance, ethics of creative accounting, accounting norms.*

Studiul respectiv elucidează actualitatea problemei enunțate, în contextul dezvoltării economice, juridice și sociale accelerate. Cercetarea este efectuată utilizând sursele de informare: literatura de specialitate, publicațiile și studiile de caz aferente, standardele contabile internaționale și naționale și alte resurse digitale. Problema utilizării contabilității creative își conturează actualitatea în contextul în care efectele acesteia se propagă în economia la nivel național dar și la nivel mondial. În acest sens, relevanța și credibilitatea situațiilor financiare întocmite utilizând tehnici de contabilitate creativă, poate fi pusă la dubiu de către utilizatorii acestor informații, respectiv nu mai poate servi drept bază în procesul de luare a deciziilor.

În esență, contabilitatea a apărut ca urmare a necesității cunoașterii cu exactitate a poziției financiare reale a entității, iar contabilitatea creativă a apărut în același moment, fiind determinată de complexitatea activităților economice și evident, a factorilor psihologici umani.

Există abordări diverse în ce privește definirea contabilității creative, însă nu există o definiție general acceptată, dar ce este de comun sens, este că

---

profioniștii contabili își folosesc cunoștințele în vederea rezultatelor incluse în rapoartele financiare ale entităților. Cea mai vehiculată definiție a contabilității creative este cea din publicația lui Naser Kamal, „Creative accounting: its nature and use”, prin care aceasta este descrisă ca fiind „1) procesul prin care, dată fiind existența unor breșe în reguli, se manipulează cifrele contabile și, profitând de flexibilitate, se alege acele practici de măsurare și divulgare ce permit transformarea documentelor de sinteză din ceea ce ele ar trebui să fie în ceea ce managerii doresc; 2) procesul prin care tranzacțiile sunt structurate de asemenea manieră încât să permită „producerea” rezultatului contabil dorit” [1, p.9]. Dar, din motivul că opțiunile contabile mereu a existat, la fel ca și flexibilitatea reglementărilor contabile - creativitatea contabilă nu este neapărat să fie tratată cu un sens negativ. Problema contabilității creative derivă din faptul că începe să se manifeste rapid perversitatea instinctivă a oamenilor de afaceri, susțin savanții Malo J. și Giot H. [2, p.390].

Fenomenul de contabilitate creativă poate fi înțeles ca fiind alterarea realității economice a unei entități prin tehnici, opțiuni, și norme legale permissive. Motivele și impactul utilizării contabilității în vederea manipulării situațiilor financiare și a performanței entității, sunt diverse iar printre cele mai importante se enumeră: conflictele de interese, lipsa de competențe a managementului, perturbările economice, globalizarea, necesitățile utilizatorilor de informații, cerințele exigente ale acționarilor, necesitatea menținerii unor rezultate stabile, lacunele ale cadrului fiscal. Conflictul de interese apărut la managerii entităților, ale căror bonusuri sunt corelate strâns cu rezultatele financiare, determină aplicarea contabilității creative, în vederea prezentării unor rezultate care i-ar asigura cu remunerarea variabilă țintită. Lipsa de competențe și abilități profesionale ale managerilor, care tind să ascundă rezultatele unor decizii proaste, este acoperită prin utilizarea contabilității creative. Perturbările economice și anume, crizele, care afectează direct performanța băncii, tind să fie ascunse prin utilizarea contabilității creative, aceasta venind ca un colac de salvare în vederea protejării imaginii companiei. Globalizarea și accesul companiilor la piețele internaționale, determină utilizarea unor tehnici ale contabilității creative, în vederea menținerii și maximizării valorii acțiunilor companiei. Utilizatorii informațiilor contabile tind să ia decizii doar pe baza informațiilor prezentate în rapoartele financiare, din acest considerent, managerii sunt interesați să își mențină poziția față de competitori, iar tehnicile de contabilitate creativă vin ca

soluție. Deseori, conducătorii entităților sunt presați să utilizeze tehnici de contabilitate creativă pentru a satisface apetitul constant a acționarilor pentru plata dividendelor și a genera profituri suficiente pentru asigurarea acestui fapt. Un alt motiv este că companiile listate la bursele de valori, tind să prezinte rezultate financiare stabile, pentru a-și menține stabilă evoluția, astfel imaginea lor în viziunea investitorilor este una favorabilă. Nu trebuie neglijat și faptul că tratamentele fiscale permissive, determină utilizarea tehnicilor de contabilitate creativă care ar permite profesioniștilor contabili să manipuleze valoarea venitului impozabil pentru perioadele de raportare.

Impactul contabilității creative asupra situațiilor financiare și a performanței entității este unul major, generând dubii semnificative referitor la performanța reală a entității și transmitând un mesaj negativ despre calitatea guvernantei din cadrul entității economice. Prin utilizarea tehnicilor de contabilitate creativă, se pot manipula și indicatorii de performanță care servesc drept bază pentru evaluarea managementului și ai angajaților companiilor, în vederea asigurării realizării acestora și obținerea remunerațiilor corespunzătoare, dar și menținerea imaginii companiei pe piață.

Utilizatorii informațiilor incluse în rapoartele financiare ale companiei, se așteaptă ca acestea să prezinte informații viabile, obiective, pertinente și comparabile cu cele ale altor companii locale sau internaționale. Considerând cele menționate mai sus, se pare că tehnicile contabile creative care reduc fiabilitatea informațiilor contabile sunt mai frecvent utilizate de entitățile economice și sunt facilitate de normele contabile actuale, iar drept instrument de mitigare a acestui risc, utilizatorii de informații ar trebui obligatoriu să ia în considerare și opinia auditorilor expusă asupra acestor rapoarte.

Drept concluzie, chiar dacă utilizarea contabilității creative nu este întotdeauna ilegală, aceasta denotă în primul rând, că managerii care se află sub presiune financiară caută soluții, fără a se asigura de respectarea principiilor de etică. Cu alte cuvinte, jumătățile de adevăr și minciunile pot fi ambele considerate susceptibile de a fi fraudă, iar practicile de contabilitate creativă nu vor dispărea până când cauzele care le-au creat nu vor fi eliminate.

Ca urmare, autorii normelor contabile ar trebui să ia în considerare și circumstanțele care permit aplicarea tehnicilor de contabilitate creativă. Deși experiența arată că, ori de câte ori se publică o nouă normă, entitățile găsesc o modalitate de a minimiza impactul acesteia.

BIBLIOGRAFIE

1. Naser C., Creative financial accounting: its nature and use, Pretince Hall, 1993.
2. Feleagă N., Malciu L. Politici și opțiuni contabile, Fair Accounting versus Bad Accounting, Ed. Economică, București, 2002.
3. Gowthorpe, Catherine; Amat, Oriol, Creative Accounting: Some Ethical Issues of Macro- and Micro-Manipulation, în „Journal of Business Ethics”, vol. 57, nr. 1/2005,
4. Ușurelu V., Nedelcu M., Andrei A. și Loghin D., Accounting ethics - responsibility versus creativity, Annals of the University of Petroșani Economics; 2010, Vol. 10 Nr. 3.